

VOORKOM RUZIE IN BED

Moet je op je hoede zijn als je partner je ineens schatteke gaat noemen? Wat is een sterkere pijnstiller dan morfine? En hoe ga je om met een al te behoeftige ex? Het is te lezen in het boek *Voorkom ruzie in bed* van Prof. Bernard Schols en journalist Heidi Klijsen, maar zij tillen hier alvast een tipje van de sluier op.

Een relatie onderhouden is een hele kunst. Je stapt met een roze bril in het huwelijksbootje, maar voor je het weet ga je financieel het schip in. Slimme huwelijkse voorwaarden of een goed doorkauwd samenlevingscontract kunnen je veel ellende besparen. Maar ook als je de rit wel samen tot het einde uitzit, kun je flinke fiscale bloopers maken. De auteurs van de erfrechtelijke bestseller *Voorkom ruzie*

bij de kist, bundelen opnieuw hun krachten in *Voorkom ruzie in bed*: een handig én humoristisch boek over de fiscale en juridische valkuilen van een relatie. Ze geven veel tips waarmee de lezer zijn eigen 'liefdesmodel' – en dat van eventuele klanten – kan checken en mogelijk herzien. Dit doen zij aan de hand van spraakmakende, veelal waargebeurde juridische kwesties, geput uit de rechtspraak. Hier drie voorproefjes.

Sterven op je hoogtepunt

'Sorry, lady, but I prefer to die with my boots on.' Dat zegt de doodzieke patiënt Ron Woodroof tegen zijn arts in de film *Dallas Buyers Club*. Liever sterven met flinke pijn dan zwaar verdoofd door morfine het loodje leggen. De Amerikaanse acteur Matthew McConaughey wint in 2014

Bernard Schols is hoogleraar successierecht aan de Radboud Universiteit Nijmegen, oud-notaris en verhalenverteller met een passie voor (fiscaal-)erfrecht. Hij geeft lezingen en theatercolleges, combineert humor met dogmatiek en is coauteur van het *Handboek (Nieuw) Erfrecht* en het *Handboek Estate Planning* en de boeken *Voorkom ruzie bij de kist* en *Voorkom ruzie in bed*.

Heidi Klijsen is journalist, gespecialiseerd in personal finance en recht. Ze is eindredacteur van de *Consumentengids* en schrijft voor diverse landelijke tijdschriften en kranten, waaronder *Elsevier Weekblad* en *FD Persoonlijk*. Ze is coauteur van de boeken *Voorkom ruzie bij de kist* en *Voorkom ruzie in bed*.

een Oscar en een Golden Globe voor zijn glansrol in deze indrukwekkende film.

Dat stervensproces pakte McConaugheys vader, in het 'echte leven', op heel andere wijze aan. De oude heer stierf letterlijk op z'n hoogtepunt: terwijl hij de liefde bedreef met (gelukkig) zijn vrouw. En dan heeft een mens echt geen morfine nodig. 'Niets of niemand kon hem eronder krijgen. Alleen mijn moeder dus', vertelt McConaughey later aan het Amerikaanse tijdschrift *People*. Over 'Voorkom ruzie in bed' gesproken... McConaugheys ouders hadden al jaren een knipperlichtrelatie. Maar liefst drie keer zijn ze met elkaar getrouwd. Maar driemaal is scheepsrecht, ook bij dit stel.

Ook hier in Nederland komen er regelmatig 'spijtoptanten' voorbij. Even goed de bloemetjes buitengezet, en er dan toch achter komen dat het oude vertrouwde huwelijksnest zo slecht nog niet is. Het gras lijkt immers altijd groener bij die ander. Bij de nieuwe poging komt er een interessante huwelijksvermogensrechtelijke regel voorbij, namelijk artikel 1:166 van het Burgerlijk Wetboek:

Indien de gescheiden echtgenoten met elkander hertrouwen of een geregistreerd partnerschap aangaan, herleven alle gevolgen van het huwelijk van rechtswege, alsof er geen echtscheiding had plaats gehad. [...]

Een juridische valkuil dus: de oude huwelijksvermogensrechtelijke spelregels herleven weer alsof er niets gebeurd is. En dan hebben we het niet over de mythe van de maagdelijk witte bruidsjurk. Golden er tijdens het eerste huwelijk huwelijksvoorwaarden, dan blijven die ook tijdens rit twee in stand. Oftewel: bezint eer u her(!)begint. Dit is anders als je in de tussentijd met een ander gehuwd bent geweest.

Het herleven van de oude huwelijksperiode kan ook gevolgen hebben voor de verevening, het 'delen' van pensioen. Maar de regels gaan niet zover dat handelingen die in de tussentijd, in de ongehuwde periode, verricht zijn opeens ongeldig zijn.

De herleving is nu wel minder spannend dan vroeger, toen een wijziging van de huwelijksvoorwaarden tijdens het huwelijk eerst door de rechter goedgekeurd moest worden. Zonder deze goedkeuring waren de afspraken ongeldig. Als de ex-echtgenoten dan opnieuw met elkaar trouwden, ging de notaris er nog weleens ten onrechte van uit dat het om huwelijksvoorwaarden voorafgaand aan een nieuw huwelijk ging. En dat daarvoor dus geen goedkeuring door de rechter nodig was.

Laten we tot slot nog even de focus verleggen naar onze titel *Voorkom ruzie in bed*. Realiseer je dat bij het hertrouwen met je ex niet alleen de juridische gevolgen van het eerdere huwelijk herleven, maar mogelijk ook de nachtmerries. Veel rozengeur en maneschijn is immers al verbruikt.

Schatteke, waar zijn de huwelijksvoorwaarden gebleven?

Een op het eerste gezicht heel lief klinkende zin, maar wel erg beladen. Wie zijn partner deze vraag stelt, komt toch een beetje verdacht over. Zeker als je net *Voorkom ruzie in bed* uit hebt. Je partner denkt bij een zoektocht naar de huwelijksvoorwaarden toch al gauw aan een voorgenomen echtscheiding. En niet dat je dit goed opgeborgen – qua inhoud zeer stoffige – contract graag van z'n feitelijke stoflaag wilt ontdoen. Daar komt bij dat veel partners deze liefvallige, zuidelijke aanspreekvorm niet gewend zijn. Ze zullen zich dus direct afvragen wat er aan de hand is, na dertig jaar huwelijk. Kortom, wees voorzichtig.

Maar hoe kun je dan wel zonder al te veel ophef de ooit bij een notaris getekende huwelijksvoorwaarden achterhalen? Als je nog weet bij welke notaris de akte gepasseerd is, vraag je gewoon een kopietje op. Maar wat als je de naam van het kantoor vergeten bent? De trouwdag en (onderdelen van) de huwelijksnacht kunnen we ons nog wel herinneren, maar de inhoud van de huwelijksvoorwaarden en de bijbehorende notaris niet altijd.

Mede daarom hebben we in Nederland een huwelijksgoederenregister. De notaris kan de huwelijksvoorwaarden inschrijven bij de griffie van de rechtbank van het rechtsgebied waar het huwelijk is gesloten, maar dat is niet verplicht. Trouw je in het buitenland, dan kunnen de huwelijksvoorwaarden ingeschreven worden bij de rechtbank Den Haag. Maar waarom zou je ze openbaar maken? Dit kan van pas komen als je met de huwelijksvoorwaarden wilt schermen bij een schuldeiser, bijvoorbeeld een bank, om zo het vermogen van de ander buiten schot te houden. Dit noemen we in het recht 'tegenwerping aan onkundige derden'. Zijn de huwelijksvoorwaarden pas tijdens het huwelijk aangegaan, dan geldt hiervoor wel de strengere regel dat ze al veertien dagen ingeschreven moeten zijn. Je kunt dus niet snel even iets op papier laten zetten om een schuldeiser een hak te zetten. Als je niet de volledige huwelijksvoorwaarden openbaar wilt maken, kun je er ook voor kiezen om alleen het gedeelte (per uittreksel) in te schrijven dat van belang is voor de buitenwereld. Hiermee bedoelen we dus vooral de genoemde schuldeisers. Vaak wordt dan alleen het eerste artikel in het register ingeschreven:

Partijen zijn gehuwd met uitsluiting van iedere gemeenschap. Et cetera...

Uiteraard moet je deze tekst, gelet op de romantische en knuffelende aard van het huwelijk, niet al te letterlijk nemen, maar dat terzijde. De uitsluiting van iedere gemeenschap wil zeggen dat ieder van de echtgenoten zijn eigen potje heeft en ook nog eens met een hek eromheen. Door dit tekstje in te schrijven in het huwelijksgoederenregister, houd je schuldeisers buiten de deur voor het vermogen van de ander.

Alle bepalingen die alleen de echtgenoten zelf aangaan, schrijf je dus niet in het huwelijksgoederenregister in.

Daar hebben eventuele pottenkijkers immers niets mee te maken. Denk bijvoorbeeld aan een verrekenafpraak over het inkomen. Het opvragen van een afschrift (kopie) van de huwelijkse voorwaarden bij het huwelijksgoederenregister kost overigens niets.

Op de achtergrond hoor je de prachtige klanken van Guus Meeuwis. 'Het is een nacht....' En realiseer je je dat door het gebruik van het koosnaampje 'schatteke' een mens best opnieuw verliefd kan worden op z'n partner. Ongeacht waar de huwelijkse voorwaarden gebleven zijn. Probeer het gerust eens uit.

Dr. Dré en de behoeften van zijn vrouw

Echtscheidingsprocedures van grote sterren worden in de media meestal breed uitgemeten. Het zijn immers al snel smeuijge verhalen. Bovendien gaat het vaak om heel veel geld. En dan hebben we het niet alleen over de verdeling van de boedel, maar vooral over de hoogte van de alimentatie. Onlangs was mega-rapper Dr. Dré na bijna 25 jaar huwelijkse 'trouw' aan de beurt. De alimentatieclaim van zijn (aanstaande) ex was een kleine 2 miljoen dollar. Schrik niet: per maand! Blijkbaar waren er ook nog zogeheten procedurele kosten van 5 miljoen. Stevige bedragen, maar dan was mevrouw in ieder geval uit de kleine kosten. En ze wilde uiteraard graag hetzelfde luxeleventje kunnen blijven leiden, waaraan ze toch aardig 'verslaafd' was geraakt. Vergeet ook niet dat de rapper het succes aan haar te danken had, en dan hebben we het niet over alle boterhammen die ze voor de 'Dr.' gesmeerd heeft. Zouden de fijnbesnaarde poëtische teksten ook van haar komen? Het rappen heeft de rapper in ieder geval geen wind-eieren gelegd. Hij hield er een vermogen van ongeveer

700 miljoen dollar aan over. 'Fucking rich', rapt hij daar zelf over. Maar er zullen toch wel huwelijkse voorwaarden zijn? Jazeker, maar die zijn volgens 'mevrouw Dré' onder dwang getekend. Voorlopig blijft ze lekker chillen in de villa van de rapper in Malibu Beach. De alimentatie is nog niet binnen. In het Nederlandse recht zijn de pijlers waarop het recht op alimentatie gebaseerd is de *behoefte* en de *draagkracht*. Die begrippen zijn in het echtscheidingsrecht even onafscheidelijk als *hip* en *hop* in de muziekwereld. Genoeg behoefte in dit verhaal, maar gelukkig ook genoeg draagkracht. Dat is het probleem niet. De rechter heeft het laatste woord.

De begrippen behoefte en behoeftigheid moet je ook goed uit elkaar houden. Je kunt weliswaar de behoefte hebben om het leventje te blijven leiden dat je altijd geleefd hebt, maar misschien heb je zelf ook wel de mogelijkheid om dat voor elkaar te boksen of te rappen. Het gaat er ook niet alleen om wat je verdient, maar om wat je redelijkerwijs zou kunnen verdienen.

Exen kunnen de alimentatie in onderling overleg in een overeenkomst vaststellen, maar dit kan ook door de rechter gebeuren. En daarbij speelt niet alleen het inkomen een rol, maar kan de rechter ook naar de omvang van het vermogen kijken. Een rechter is ook maar een mens, hij kijkt graag naar het totale plaatje.

Bij Dr. Dré zit het met het vermogen ook wel snor. Aan de bedelstaf zal hij echt niet snel geraken. In het slechtste geval componeert hij gewoon een nieuw 'plaatje'.

WIN EEN BOEK!

De Notarisklerk verloot drie exemplaren van het boek **Voorkom ruzie in bed**.

Stuur een mail naar naar de eindredacteur:
bertus.hoekstra44@gmail.com en maak kans op een van deze exemplaren.

Voorkom ruzie in bed is een handig én humoristisch boek over de fiscale en juridische valkuilen van een relatie. Het staat vol spraakmakende, veelal waargebeurde juridische kwesties, geput uit de rechtspraak. Denk aan uitspraken over slecht uitgevoerde huwelijkse voorwaarden, hoogoplopende echtelijke ruzies en rammelende samenlevingscontracten.

Uitgever: AnderZ

Prijs: €20

